

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 4355289
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

1-6 Ağustos 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (86 Adet, 204 Sayfa)

}

7/65217
92 181

KONYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'IN
TBMM 7/65217 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Erzincan'ın İliç ilçesinin Çöpler köyünde faaliyette bulunan büyük bir sahada kimyasal destekli altın araması yapılmaktadır. Bölgede oluşturulan kimyasal atık havuzunun neredeyse dolduğu, bu sebeple başta siyanür ve sülfürik asit olmak üzere 40'tan fazla zehirli atığın evaporatörler aracılığıyla havaya püskürtüldüğü görüntüler basma yansımıştır. Bununla birlikte işletici firmanın atık havuzunu büyütmek için ÇED raporu aldığı belirtilmektedir. Fırat nehrine çok yakın bir mesafede işletilen bu madenin çevreye, canlılara ve ekolojik dengeye ciddi zararlar verdiği belirtilmektedir. Yine bölgede kanser vakalarının arttığı, hayvan ölümleri gerçekleştiği belirtilmektedir. Söz konusu atık havuzunun patlaması veya sızıntı yapması durumunda sadece Erzincan'ı değil, bölgeyi etkileyebilecek ciddi bir doğa felaketinin yaşanacağı bilim insanları tarafından belirtilmektedir. Bu bağlamda;

- 1-İlgili atık havuzunun büyüülmesine nasıl olumlu ÇED raporu verilmiştir?
- 2-Çok zehirli olduğu bilinin kimyasalların evaporatörler aracılığıyla havaya püskürtülmesine neden izin verilmektedir? Bu işleme yönelik açılmış herhangi bir soruşturma veya uygulanmış bir yaptırım var mıdır?
- 3-Madenlerde siyanür kullanımı birçok ülkede yasaklanmışken, ülkemizde hâlâ neden izin verilmektedir? Bunun yasaklanmasına yönelik bir uygulamanız var mıdır?
- 4-Atık havuzunun patlaması ihtimaline karşı alınmış tedbirler nelerdir?
- 5-Ülkemizdeki maden atık havuzu sayısı kaçtır ve nerelerde bulunmaktadır?

CEVAPLAR:

Erzincan İli, İliç İlçesi, Çöpler Köyü Mevkiinde Anagold Madencilik tarafından işletilmekte olan maden sahasında; açık ocak madencilik metoduyla çıkartılan kompleks cevher, yığın liçi yöntemiyle, yığın liç ile işlenemeyen oksitli cevher dışındaki sülfid oranı yüksek cevher tank liç yöntemiyle işlenmektedir. Maden sahasında faaliyet sırasında izlenecek tüm parametreler, izleme sıklıkları ve alınacak tüm önlemler; ÇED Sürecinde belirlenmiş olup, Bakanlığımızca takip edilmekte ve değerlendirilmektedir. Maden sahası içinde ve civar köylerde ÇED taahhüdü olarak 7 ayrı noktada sürekli HCN (Hidrojen Siyanür) gazı ölçümleri gerçekleştirilmekte ve bu ölçümler kayıt altına alınmaktadır. Bugüne kadar bu alanlarda HCN (Hidrojen Siyanür) oluşumu gözlemlenmemiştir. Bu detektörlere ek olarak proses alanlarında ayrıca İş Güvenliği maksatlı olarak işletilen 49 adet sabit HCN (Hidrojen Siyanür) detektörü daha mevcuttur.

Tesiste toplam 26 adet baca bulunmakta olup, tüm izlemeler belirlenen periyotlarda ve belirlenen parametreler için yapılmaktadır. İki (2) adet boiler bacasında SEÖS (Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi) kurulu olup tesis çalıştığı sürece online veri alınarak izlenmektedir. Tesiste mevcut bulunan evaporasyon üniteleri sahadan kaldırılmıştır. Bakanlığımızca konuya ilişkin olarak atık barajından alınan numunelerin analiz sonuçlarına göre, toplam Siyanür ölçümleri dedeksiyon limitinin altındadır. Yani söz konusu atık barajında siyanür tespit edilmemiştir. Tesise ait Maden Atığı Depolama alanından alıcı ortama herhangi bir atık su deşarjı söz konusu değildir. Her ay 19 adet yeraltı, kaynak, su deposu ve çeşmeden, 8 adet yüzey suyu noktasından örnekler alınmaktadır. Yeraltı suları ayda 1 kez, yüzey suları ise ayda 2 kez olmak üzere, örneklenmekte ve yurtiçi ve yurtdışındaki çeşitli çevre laboratuvarlarına analize gönderilmektedir.

Alanda sızdırmazlığa ilişkin gerekli tedbirlerin alındığı tespit edildikten sonra atık depolama izni verilmiştir.

Söz konusu tesiste Bakanlığımız tarafından 10.03.2022 tarihinde yapılan denetim neticesinde, Çevre Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendi kapsamında tesise 131.516 TL, 21.06.2022 tarihinde cevher sahasına ait boru hatlarındaki arıza sonucu meydana geldiği beyan edilen çevre kirliliğine istinaden ise aynı maddenin (v) bendi kapsamında 16 Milyon 441 Bin 440 TL para cezası uygulanmış ve Kanunun 15 inci maddesi gereğince de ilave çevresel iyileştirme çalışmaları tamamlanıncaya kadar Faaliyetin Durdurulması kararı alınmıştır. Bunun yanı sıra; yapılan denetimler esnasında, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş Çevre Laboratuvarı tarafından analizlerin yapılması amacıyla Bakanlığımız gözetiminde gerekli numuneler alınmış ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri uyarınca, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gerekli tahkikat yapılmak üzere suç duyurusunda bulunulmuş olup, çevresel izleme çalışmaları ve denetimler sürdürülmek kaydıyla süreç titizlikle takip edilmektedir.